LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. rugsėjo 11 d. Nr. 21RE2-234 (AG2-199/16-2025)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Evaldo Ambrozaičio ir Lauros Bernikienės (posėdžio pirmininkės ir pranešėjos),
sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei,
dalyvaujant pareiškėjai X.Y.,
atsakovės Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovei C.D.,

2025 m. rugsėjo 9 d. Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X.Y. skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus *(data neskelbtina)* sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl dalyvumo lygio“ ir *(data neskelbtina)* sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl dalyvumo lygio dėl profesinės ligos“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje 2025 m. rugpjūčio 8 d. priimtas nagrinėti pareiškėjos X.Y. skundas atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Agentūra), kuriuo prašoma:

1) panaikinti Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus *(data neskelbtina)* sprendimą Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl dalyvumo lygio“ (toliau – ir Sprendimas);

2) panaikinti Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus *(data neskelbtina)* sprendimą Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl dalyvumo lygio dėl profesinės ligos“ (toliau – ir Sprendimas1, bendrai – ir Sprendimai);

3) atlikti pakartotinį dalyvumo lygio ir dalyvumo lygio dėl profesinės ligos vertinimą.

Nurodo, jog pareiškėjai nebuvo pratęstas anksčiau nustatytas neįgalumo lygis (pastaba, dalyvumo lygis), kuris baigėsi *(data neskelbtina)*. Paaiškina, jog nuo *(datos neskelbtinos)* buvo nustatytas *(duomenys neskelbtini)* proc. darbingumas, o nuo *(datos neskelbtinos)* – *(duomenys neskelbtini)* proc. darbingumas. Netekto darbingumo lygis dėl profesinės ligos nuo *(datos neskelbtinos)* – *(duomenys neskelbtini)* proc., tačiau po savaitės buvo pakeistas ir nuo *(datos neskelbtinos)* nustatytas *(duomenys neskelbtini)* proc. netekto darbingumo lygis dėl profesinės ligos.

Teigia, jog šeimos gydytoja surašė medicininius *(data neskelbtina)*, tačiau Agentūros Kauno teritorinis skyrius dalyvumo lygio nenustatė (*(data neskelbtina)* sprendimas Nr. *(duomenys neskelbtini)*). Šeimos gydytoja perrašė medicininius dokumentus iš naujo *(data neskelbtina)* ir pareiškėja kreipėsi prašymu į Agentūrą nustatyti dalyvumo lygį. Tačiau Agentūros Plungės teritorinis skyrius *(data neskelbtina)* sprendimu Nr. *(duomenys neskelbtini)* (toliau – ir Teritorinio skyriaus sprendimas) dalyvumo lygio nenustatė, perrašydami tą patį, ką ir Kauno teritorinis skyrius,

neanalizuodami pateiktų medicininių dokumentų. Nesutikdama su Teritorinio skyriaus sprendimu, pateikė skundą Agentūros vadovui.

Argumentuoja, jog pareiškėjos sveikatos būklė nuo ankstesnio vertinimo nepagerėjo, o kai kuriais atvejais net pablogėjo, atsirado daugiau ligų. Paaiškina, jog dėl skundžiamų sprendimų neteko teisės į netekto darbingumo pensiją.

Paaiškina, jog pareiškėją kamuoja *(duomenys neskelbtini)*. Dėl *(duomenys neskelbtini)* suprastėjo *(duomenys neskelbtini)*. Būtinos dar *(duomenys neskelbtini)*. Atsirado *(duomenys neskelbtini)*. Mano, kad atsakovė neįvertino visų medicininių dokumentų, todėl atliktas vertinimas neišsamus.

Posėdžio metu pareiškėja prašė tenkinti skundą jame ir posėdžio metu išdėstytų argumentų pagrindu.

Atsakovė 2025 m. rugpjūčio 14 d. Komisijai pateikė atsiliepimą, kuriuo prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Nurodo, jog pareiškėja *(data neskelbtina)* kreipėsi į Agentūrą dėl dalyvumo lygio nustatymo. Agentūros Plungės teritorinis skyrius *(data neskelbtina)* sprendimu Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl dalyvumo lygio“ pareiškėjai dalyvumo lygio nenustatė ir *(data neskelbtina)* sprendimu Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl dalyvumo lygio dėl profesinės ligos“ nustatė pareiškėjai *(duomenys neskelbtini)* procentų dalyvumo lygį ir *(duomenys neskelbtini)* procentų netekto dalyvumo lygį nuo *(data neskelbtina)* neterminuotai (toliau – ir Teritorinio skyriaus sprendimas dėl profesinės ligos, bendrai – ir Teritorinio skyriaus sprendimai). Nesutikdama su Teritorinio skyriaus sprendimais, pareiškėja *(data neskelbtina)* pateikė skundą Agentūros direktoriui. Išnagrinėjęs pareiškėjos skundą ir atlikęs pakartotinį pareiškėjos dalyvumo lygio vertinimą, Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius Sprendimais nusprendė nekeisti Teritorinio skyriaus sprendimų.

Paaiškina, jog dalyvumo lygis vertinamas ir nustatomas vadovaujantis Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 „Dėl Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – ir Kriterijų ir tvarkos aprašas), jo priedais. Dalyvumo lygis nustatomas kompleksiškai vertinant bazinį dalyvumą (Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedas, toliau – ir bazinio dalyvumo kriterijai) ir individualios pagalbos poreikį, užpildant individualios pagalbos poreikio klausimyną (minėto aprašo 3 priedas, toliau – ir Klausimynas).

Pažymi, jog Kriterijų ir tvarkos aprašo IV skyrius reglamentuoja specialius dalyvumo lygio nustatymo atvejus, tarp jų ir dalyvumo lygio nustatymo dėl profesinės ligos tvarką. Kriterijų ir tvarkos aprašo 34 punktas numato, kad dalyvumo lygis dėl Kriterijų ir tvarkos aprašo 37.3, 37.4 ir 37.13 papunkčiuose nurodytų priežasčių nustatomas vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 5 priede nurodytais kriterijais, nevertinant bazinio dalyvumo ir individualios pagalbos poreikio. Kriterijų ir tvarkos aprašo 37.4 papunktis numato dalyvumo lygio priežastį „profesinė liga“. Jei asmeniui nustatoma daugiau nei viena dalyvumo lygio priežastis, dalyvumo lygis nustatomas ir sprendimas priimamas dėl kiekvienos priežasties atskirai (Kriterijų ir tvarkos aprašo 35 punktas).

Nurodo, jog Sprendimų kontrolės skyrius, vadovaudamasis Kriterijų ir tvarkos aprašo 57.1 papunkčiu, atliko pakartotinį pareiškėjos dalyvumo lygio vertinimą. Pareiškėjos bazinio dalyvumo (medicininės dalies) vertinimas atliktas dėl VšĮ *(duomenys neskelbtini) (data neskelbtina)* E027 medicinos dokumentų išraše / siuntime (toliau – ir Siuntimas) nurodytų diagnozių. Kaip pagrindinė vertinta diagnozė TLK-10-AM kodu *(duomenys neskelbtini)*, kadangi dėl šios ir susijusių ligų pagal TLK-10-AM kodus *(duomenys neskelbtini)* asmeniui diagnozuotas *(duomenys neskelbtini)*. Sveikatos būklė patvirtinta *(duomenys neskelbtini)* ir Siuntimo duomenimis. Pagrindinei diagnozei taikytas bazinio dalyvumo kriterijų 49.1 papunktis (lengvas judėjimo ir atramos sistemos ir (ar) vidaus organų funkcinis sutrikimas (asmuo negali pakelti sunkių fizinių krūvių, pirštų sąnarių ir kitų sąnarių funkcijos yra susilpnėjusios, asmuo negali dirbti atvirame ore (šaltyje ir (ar) esant ryškiai insoliacijai ir (ar) yra lengvas vidaus organų funkcijos sutrikimas), reikia reguliariai vartoti vaistus), kurio skaitinė vertė – 0 balų. Pabrėžia, jog didesnės skaitinės vertės kriterijus netaikytas, nes medicininiais dokumentais nepatvirtintas vidutinis judėjimo ir atramos sistemos ir (ar) vienos vidaus

organų sistemos vidutinio laipsnio arba daugiau nei vienos vidaus organų sistemos lengvo laipsnio funkcinis sutrikimas (asmuo negali pakelti vidutinio sunkumo fizinių krūvių, atlikti nuolatinio tikslumo ir susitelkimo reikalaujančios veiklos), esant vidutiniam ligos aktyvumui arba klinikinei remisijai. Pagrindinės diagnozės reikšmė – 0 balų, dauginama iš koeficiento 39, tad pagrindinės diagnozės rezultatas yra 0 balų. Kaip gretutinės vertintos diagnozės *(duomenys neskelbtini)*i. Kiekvienos iš gretutinių diagnozių skaitinė vertė balais yra 0 balų, kadangi šių ligų nulemti funkciniai sutrikimai atitiko būtent tokią skaitinę vertę turinčių kriterijų dispozicijas. Skundžiamame Sprendime prie kiekvienos gretutinės diagnozės vertinimo paaiškinta, kodėl šios diagnozės atveju netaikyti didesnę skaitinę vertę turintys bazinio dalyvumo kriterijai. Sprendime prie netaikytinų priskirta diagnozė *(duomenys neskelbtini)*, kadangi dėl šios ir susijusios ligos TLK-10-AM kodu *(duomenys neskelbtini)* asmeniui diagnozuota *(duomenys neskelbtini)*. Diagnozės TLK-10-AM kodais *(duomenys neskelbtini)* priskirtos prie nevertintų, kadangi šių diagnozių nulemti funkciniai sutrikimai neatitiko bazinio dalyvumo kriterijų reikalavimų. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.4 papunkčiu, apskaičiuotas asmens bazinis dalyvumas – 0 balų, todėl, remiantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 26 punktu, dalyvumo lygis pareiškėjai nenustatytas. Atsižvelgiant į šį pakartotinį vertinimą, Sprendimų kontrolės skyrius nusprendė nekeisti Teritorinio skyriaus sprendimo.

Paaiškina, jog pareiškėjai taip pat nesutikus su Teritorinio skyriaus sprendimu dėl profesinės ligos, Sprendimų kontrolės skyrius atliko pakartotinį pareiškėjos dalyvumo lygio dėl profesinės ligos vertinimą. Pakartotinis vertinimas atliktas pagal *(duomenys neskelbtini) (data neskelbtina)* profesinės ligos patvirtinimo akte Nr. *(duomenys neskelbtini)* (toliau – ir Aktas) nurodytas diagnozes: *(duomenys neskelbtini)*. Kaip pagrindinė taikyta diagnozė *(duomenys neskelbtini)*, dėl kurios ir susijusių ligų pagal TLK-10-AM kodus *(duomenys neskelbtini)* asmeniui diagnozuoti *(duomenys neskelbtini)*. Sveikatos būklė patvirtinta *(duomenys neskelbtini)* konsultacijos, Akto ir Siuntimo duomenimis. Diagnozei taikytas Kriterijų ir tvarkos aprašo 5 priedo 14.2 papunkčio kriterijus (*(duomenys neskelbtini)*), kriterijaus skaitinė vertė – *(duomenys neskelbtini)* procentų. Kaip pagrindinį funkcinį sutrikimą stiprinantis sutrikimas vertinta diagnozė kodu *(duomenys neskelbtini)*, nes dėl šios ir susijusios ligos pagal kodą *(duomenys neskelbtini)*, asmeniui diagnozuotas *(duomenys neskelbtini)*. Sveikatos būklė patvirtinta *(duomenys neskelbtini)*, Akto ir Siuntimo duomenimis. Diagnozei taikytas Kriterijų ir tvarkos aprašo 5 priedo 78.2.2.1 papunkčio kriterijus (*(duomenys neskelbtini)*), kriterijaus skaitinė vertė – *(duomenys neskelbtini)* procentų. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 34 ir 36 punktais, pareiškėjai nustatytas *(duomenys neskelbtini)* procentų dalyvumo lygis ir *(duomenys neskelbtini)* procentų netekto dalyvumo lygis dėl profesinės ligos nuo *(data neskelbtina)* neterminuotai. Atsižvelgiant į šį pakartotinį vertinimą, Sprendimų kontrolės skyrius nusprendė nekeisti Teritorinio skyriaus sprendimo dėl profesinės ligos.

Atsakovės vertinimu, nėra nei teisinio, nei faktinio pagrindo panaikinti skundžiamus Sprendimus ir atlikti pakartotinį pareiškėjos dalyvumo lygio ir dalyvumo lygio dėl profesinės ligos vertinimą. Priimant skundžiamus Sprendimus buvo laikomasi Viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAĮ) administracinei procedūrai taikomos tvarkos ir terminų, Kriterijų ir tvarkos aprašo nustatytų procedūrų ir taisyklių, objektyviai, išsamiai ir nuodugniai įvertinti Agentūrai pateikti ir Agentūros surinkti medicininiai duomenys, užfiksuoti Siuntime ir gydytojų specialistų konsultacijų išrašuose. Išanalizavus medicininių duomenų visumą, nustatytiems organizmo funkciniams sutrikimams pritaikyti labiausiai jų mastą ir pobūdį atitikę bazinio dalyvumo kriterijai. Skundžiamuose Sprendimuose išsamiai paaiškinta, kodėl kiekvieno kriterijaus taikymo atveju netaikyti didesnę skaitinę vertę turintys kriterijai, t. y. dėl kokių medicininiais duomenimis pagrįstų priežasčių pareiškėjos funkcinė būklė neatitiko šių didesnę skaitinę vertę turinčių kriterijų reikalavimų.

Akcentuoja, jog Agentūra nėra saistoma ankstesnių vertinimų. Pasibaigus dalyvumo lygio terminui, šis terminas nėra pratęsiamas, o vertinimas yra atliekamas iš naujo pagal medicininiuose dokumentuose užfiksuotą aktualią asmens sveikatos būklę ir vadovaujantis vertinimo metu galiojančiais teisės aktais, nagrinėjamu atveju – Kriterijų ir tvarkos aprašo aktualia redakcija.

Atsakovė paaiškina, kad skundžiamame Sprendime prie gretutinės diagnozės *(duomenys neskelbtini)* yra rašymo apsirikimas – netiksliai nurodyti susijusių diagnozių TLK-10-AM kodai (turėtų būti šie kodai: *(duomenys neskelbtini)*), tačiau šis apsirikimas sprendimo esmei ir jo

pagrįstumui įtakos neturėjo, kadangi motyvuojamojoje dalyje tiksliai aprašyti šios gretutinės ir susijusių diagnozių sukelti funkciniai sutrikimai ir pagrįstai pritaikytas atitinkamas bazinio dalyvumo kriterijus. Atsakovės vertinimu, šis sprendimo trūkumas nėra esminis, kadangi jis nepaneigia priimto sprendimo esmės suvokimo, ir, atsakovės nuomone, nesudaro savarankiško ir pakankamo pagrindo ginčijamą sprendimą pripažinti neteisėtu bei jį panaikinti.

Atsakovė pažymi, kad, pasikeitus sveikatos būklei, pareiškėja turi teisę kreiptis į gydantį gydytoją dėl naujo siuntimo į Agentūrą ir medicininių dokumentų parengimo, kurie turėtų būti pateikti Agentūros teritoriniam skyriui dalyvumo lygio vertinimui atlikti.

Komisijos posėdžio metu atsakovės atstovė palaikė atsiliepime išdėstytą poziciją, prašė skundą atmesti kaip nepagrįstą atsiliepime išdėstytų ir posėdžio metu išsakytų argumentų pagrindu.

Skundas atmestinas.

Byloje kilo ginčas dėl Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus *(data neskelbtina)* sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl dalyvumo lygio“ ir *(data neskelbtina)* sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl dalyvumo lygio dėl profesinės ligos“ teisėtumo bei įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad *(data neskelbtina)* VšĮ *(duomenys neskelbtini)* siuntimu pareiškėja nukreipta į Agentūrą (minėta, toliau – ir Siuntimas). Siuntime pagrindine diagnoze pagal TLK-10-AM kodus nurodyta *(duomenys neskelbtini)*.

Nustatyta, jog pareiškėja *(data neskelbtina)* prašymu nustatyti negalią kreipėsi į Agentūrą, prašydama nustatyti dalyvumo lygį, išduoti sprendimą dėl darbo pobūdžio ir sąlygų ir išduoti asmens su negalia automobilio statymo kortelę, nustatyti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikį. Nustatant dalyvumo lygį, prašė vertinti priežastį dėl nelaimingo atsitikimo darbe, profesinės ligos ir kt. ir pateikė Aktą (Agentūroje registracijos Nr. *(duomenys neskelbtini)*, toliau – ir Prašymas).

Agentūros Plungės teritorinis skyrius laikotarpiu nuo *(datos neskelbtinos)* atliko pareiškėjos dalyvumo lygio vertinimą. *(data neskelbtina)* Agentūros Plungės teritorinio skyriaus sprendimu Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl dalyvumo lygio“ (minėta, toliau – ir Teritorinio skyriaus sprendimas) nuspręsta pareiškėjai nenustatyti dalyvumo lygio, kadangi bazinio dalyvumo lygis įvertintas 0 balų. Minėtas Teritorinio skyriaus sprendimas priimtas *(data neskelbtina)* dalyvumo lygio vertinimo akto Nr. *(duomenys neskelbtini)* pagrindu. Klausimyno balų suma – *(duomenys neskelbtini)* balai. Taip pat Agentūros Plungės teritorinis skyrius *(data neskelbtina)* priėmė sprendimą Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl dalyvumo lygio dėl profesinės ligos“, kuriuo nustatė *(duomenys neskelbtini)* procentų dalyvumo lygį ir *(duomenys neskelbtini)* procentų netekto dalyvumo lygį. Teritorinio skyriaus sprendimas dėl profesinės ligos priimtas *(data neskelbtina)* dalyvumo lygio dėl profesinės ligos vertinimo akto Nr. *(duomenys neskelbtini)* pagrindu.

Nesutikdama su Teritorinio skyriaus sprendimu ir Teritorinio skyriaus sprendimu dėl profesinės ligos, pareiškėja *(data neskelbtina)* pateikė skundą Agentūros direktoriui (registracijos Nr. *(duomenys neskelbtini)*, toliau – ir Skundas), kuriame nurodyta, kad nesutinka su Agentūros Teritorinio skyriaus sprendimu ir Teritorinio skyriaus sprendimu dėl profesinės ligos. Skunde pareiškėja akcentavo, jog Plungės teritorinis skyrius per pusdienį neišanalizavo visų dokumentų, tačiau perrašė tą patį, ką anksčiau buvo nusprendęs Agentūros Kauno teritorinis skyrius pagal ankstesnį siuntimą. Nebuvo įvertintos visos diagnozės, neįsigilinta į medicininius dokumentus. Stebėjosi institucijos abejingumu.

Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, atlikdamas pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą, skundžiamu Sprendimu nusprendė nekeisti Teritorinio skyriaus sprendimo. Sprendime nurodytos vertintos diagnozės pagal Siuntime, su Siuntimu pateiktuose medicininiuose dokumentuose ir ESPBI IS esančiuose klinikiniuose elektroniniuose dokumentuose nurodytus TLK-10-AM kodus. Nustatant pareiškėjos dalyvumo lygį, kaip pagrindinė taikyta diagnozė *(duomenys neskelbtini)*, kadangi dėl šios ir susijusių ligų pagal TLK-10-AM kodus *(duomenys neskelbtini)* asmeniui diagnozuotas *(duomenys neskelbtini)*. Sveikatos būklė patvirtinta *(duomenys neskelbtini)* konsultacijos ir Siuntimo duomenimis. Sprendime nurodyta, jog šis organizmo funkcinis sutrikimas atitinka bazinio dalyvumo

kriterijų 49.1 papunktį (lengvas judėjimo ir atramos sistemos ir (ar) vidaus organų funkcinis sutrikimas (asmuo negali pakelti sunkių fizinių krūvių, pirštų sąnarių ir kitų sąnarių funkcijos yra susilpnėjusios, asmuo negali dirbti atvirame ore (šaltyje ir (ar) esant ryškiai insoliacijai ir (ar) yra lengvas vidaus organų funkcijos sutrikimas), reikia reguliariai vartoti vaistus), kurio skaitinė vertė – 0 balų.

Kaip gretutinės vertintos diagnozės: *(duomenys neskelbtini)*. T. y. dėl *(duomenys neskelbtini)* – bazinio dalyvumo kriterijų 51 punktas, dėl *(duomenys neskelbtini)* – 40.1 papunktis, dėl *(duomenys neskelbtini)* – 38.1 papunktis, dėl *(duomenys neskelbtini)* – 26.1 papunktis. Sprendime prie netaikytinų priskirta diagnozė *(duomenys neskelbtini)*, kadangi dėl šios ir susijusios ligos TLK-10-AM kodu *(duomenys neskelbtini)* asmeniui diagnozuota *(duomenys neskelbtini)*. Diagnozės TLK-10-AM kodais *(duomenys neskelbtini)* priskirtos prie nevertintų, kadangi šių diagnozių nulemti funkciniai sutrikimai neatitiko bazinio dalyvumo kriterijų reikalavimų. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.4 papunkčiu, apskaičiuotas asmens bazinis dalyvumas – 0 balų, todėl, remiantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 26 punktu, dalyvumo lygis pareiškėjai nenustatytas. Atsižvelgiant į šį pakartotinį vertinimą, Sprendimų kontrolės skyrius nusprendė nekeisti Teritorinio skyriaus sprendimo. Sprendimas priimtas *(data neskelbtina)* dalyvumo lygio vertinimo akto Nr. *(duomenys neskelbtini)* pagrindu.

Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, atlikdamas pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą dėl profesinės ligos, skundžiamu Sprendimu1 nusprendė nekeisti Teritorinio skyriaus sprendimo dėl profesinės ligos. Pakartotinis vertinimas atliktas pagal *(duomenys neskelbtini)* *(data neskelbtina)* profesinės ligos patvirtinimo akte Nr. *(duomenys neskelbtini)* (minėta, toliau – ir Aktas) nurodytas diagnozes: *(duomenys neskelbtini)*. Kaip pagrindinė taikyta diagnozė *(duomenys neskelbtini)*, dėl kurios ir susijusių ligų pagal TLK-10-AM kodus *(duomenys neskelbtini)* asmeniui diagnozuoti *(duomenys neskelbtini)*. Sveikatos būklė patvirtinta *(duomenys neskelbtini)* konsultacijos, Akto ir Siuntimo duomenimis. Diagnozei taikytas Kriterijų ir tvarkos aprašo 5 priedo 14.2 papunkčio kriterijus (*(duomenys neskelbtini)*), kriterijaus skaitinė vertė – *(duomenys neskelbtini)* procentų. Kaip pagrindinį funkcinį sutrikimą stiprinantis sutrikimas vertinta diagnozė kodu *(duomenys neskelbtini)*, nes dėl šios ir susijusios ligos pagal kodą *(duomenys neskelbtini)*, asmeniui diagnozuotas *(duomenys neskelbtini)*. Sveikatos būklė patvirtinta *(duomenys neskelbtini)*, Akto ir Siuntimo duomenimis. Diagnozei taikytas Kriterijų ir tvarkos aprašo 5 priedo 78.2.2.1 papunkčio kriterijus (*(duomenys neskelbtini)*), kriterijaus skaitinė vertė – *(duomenys neskelbtini)* procentų (pastaba, pagal profesinės ligos vertinimo aktą – *(duomenys neskelbtini)* procentai). Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 34 ir 36 punktais, pareiškėjai nustatytas *(duomenys neskelbtini)* procentų dalyvumo lygis ir *(duomenys neskelbtina)* procentų netekto dalyvumo lygis dėl profesinės ligos nuo *(data neskelbtini)* neterminuotai. Atsižvelgiant į šį pakartotinį vertinimą, Sprendimų kontrolės skyrius nusprendė nekeisti Teritorinio skyriaus sprendimo dėl profesinės ligos. Sprendimas1 priimtas *(data neskelbtina)* profesinės ligos vertinimo akto Nr. *(duomenys neskelbtini)* pagrindu.

Pareiškėja nesutikimą su Sprendimu ir Sprendimu1 grindžia tuo, kad atsakovė tinkamai neįvertino jos sveikatos būklės, anksčiau darbingumas buvo nustatytas, tačiau atsiradus daugiau ligų ir jų funkcinių sutrikimų, dalyvumas nebenustatomas. Sveikatos būklė nuolat prastėja, o dėl priimtų ginčijamų Sprendimų neteko teisės į netekto darbingumo pensiją.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (minėta, toliau – ir VAĮ), Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas (minėta, toliau – ir ASNTAPĮ), Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 (minėta, toliau – ir Kriterijų ir tvarkos aprašas).

Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, dalyvaudama formuojant ir įgyvendinant asmens su negalia teisių apsaugos politiką, organizuoja asmens su negalia teisių apsaugos užtikrinimą (ASNTAPĮ 15 straipsnio 1 dalies 1 punktas). Atsakovė taip pat yra institucija, kuri VAĮ nustatyta tvarka ir terminais priima sprendimus dėl asmens su negalia dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų (ASNTAPĮ 15 straipsnio 1 dalies 6 punkto b papunktis). Minėto įstatymo 2 straipsnio 8 dalis

pateikia dalyvumo lygio sampratą – tai atsižvelgiant į pilnamečio asmens negalią ir aplinkos veiksnius kompleksiškai įvertintos ir nustatytos asmens galimybės ir pajėgumas visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime. Dalyvumo lygis nustatomas kompleksiškai įvertinus aplinkos veiksnių įtaką asmens savarankiškumui, galimybes veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime bei asmens organizmo funkcijų sutrikimus po to, kai yra panaudotos visos galimos medicininės priemonės ir atsižvelgiant į individualiojo pagalbos poreikio mastą (ASNTAPĮ 19 straipsnio 3 dalis). Dalyvumas įvertinamas procentais, jo lygis nustatomas 5 procentinių punktų intervalais (ASNTAPĮ 19 straipsnio 4 dalis). Dalyvumo lygio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru (ASNTAPĮ 19 straipsnio 7 dalis).

Tokia tvarka nustatyta Kriterijų ir tvarkos apraše, kurio III skyrius reglamentuoja dalyvumo lygio nustatymą. Minėto aprašo 17 punktas reglamentuoja, jog dalyvumo lygis nustatomas kompleksiškai vertinant bazinį dalyvumą ir individualios pagalbos poreikį, išskyrus atvejus, nurodytus aprašo IV skyriuje. Nustatant dalyvumo lygį, pildomas Agentūros direktoriaus patvirtintos formos Dalyvumo lygio vertinimo aktas. Kriterijų ir tvarkos aprašo 18.2 punktas nustato, jog Agentūros teritorinis skyrius, nustatydamas dalyvumo lygį, užpildo Individualios pagalbos poreikio klausimyną (minėta, toliau – ir Klausimynas), kuriame įvertinamas asmens individualios pagalbos poreikis įvairiose asmens gyvenimo srityse bei aplinkos veiksnių įtaka asmens savarankiškumui ir nustatomas individualios pagalbos poreikio mastas balais (išskyrus senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, neturintiems nedarbingumo pažymėjimo).

Agentūra asmens bazinį dalyvumą įvertina Kriterijų ir tvarkos aprašo 24 punkte nustatyta tvarka. Pirmiausia, vertindama bazinį dalyvumą, taiko pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) ir gretutinių diagnozių (organizmo funkcinių sutrikimų) koeficientus: 24.1.1. vienos pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) koeficiento reikšmė – 39; 24.1.2. jei asmens organizmo funkcijos sutrikusios dėl dviejų ar daugiau ligų ar traumų, vertina ne daugiau kaip penkias reikšmingiausias gretutines diagnozes (organizmo funkcinius sutrikimus); 24.1.3. gretutinių diagnozių (organizmo funkcinių sutrikimų) koeficientus taiko atsižvelgdama į sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo kriterijui priskirtą balą. <...>. Numatyta kaip nustatomi pagrindinės ir gretutinės diagnozių balų rezultatai. Agentūra dalyvumo lygį balais apskaičiuoja sudėdama bazinio dalyvumo (medicininės dalies) balus ir užpildyto Klausimyno balus (25 punktas). Bazinio dalyvumo kriterijai nustatyti Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priede.

Kriterijų ir tvarkos aprašo IV skyrius reglamentuoja specialius dalyvumo lygio nustatymo atvejus, tarp jų ir dalyvumo lygio nustatymo dėl profesinės ligos tvarką. Kriterijų ir tvarkos aprašo 34 punktas numato, kad dalyvumo lygis dėl Kriterijų ir tvarkos aprašo 37.3 (nelaimingas atsitikimas (suluošinimas) darbe), 37.4 (profesinė liga) ir 37.13 (liga (suluošinimas) būtinosios karinės tarnybos ar karinių mokymų sovietinėje armijoje metu) papunkčiuose nurodytų priežasčių nustatomas vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 5 priede nurodytais kriterijais nevertinant bazinio dalyvumo ir individualios pagalbos poreikio. Jei asmeniui nustatoma daugiau nei viena dalyvumo lygio priežastis, dalyvumo lygis nustatomas ir sprendimas priimamas dėl kiekvienos priežasties atskirai (Kriterijų ir tvarkos aprašo 35 punktas).

Kriterijų ir tvarkos aprašo 57.1 ir 58 punktuose numatyta, jog asmeniui nesutikus su Agentūros teritorinio skyriaus priimtu sprendimu, Agentūros direktoriaus įgaliotas valstybės tarnautojas atlieka pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą Aprašo III skyriuje nustatyta tvarka, t. y. pagal tas pačias taisykles (vertinimo metodiką), pagal kurias vertinimą atliko Agentūros teritorinis skyrius. Pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas atliekamas remiantis tik tais dokumentais ir (ar) informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą.

Nurodytas teisinis reglamentavimas suponuoja, jog dalyvumo lygio nustatymas yra asmens sveikatos funkcinių sutrikimų vertinimas, kurio tikslas – atsižvelgiant į diagnozuotų organizmo funkcinių sutrikimų laipsnį, ligos eigą ir taikomą gydymą nustatyti, kiek asmuo gali ir yra pajėgus visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime. Dalyvumo lygio vertinimas atliekamas remiantis objektyviais duomenimis: asmens sveikatos priežiūros įstaigos išduotu siuntimu į Agentūrą, išrašais iš medicininių dokumentų, atliktų medicininių tyrimų išvadomis, gydytojų specialistų

konsultacijų išvadomis, paciento kortelėje identifikuotais įrašais. Individualios pagalbos poreikis įvertinamas užpildžius Klausimyną.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) yra nurodęs, jog administraciniai teismai (šiuo atveju, Komisija) turi ribotą kompetenciją sprendžiant specialių mokslo žinių reikalaujančius medicinos srities klausimus ir teismas (Komisija) nėra kompetentingas spręsti, ar medicininių kriterijų vertinimą Agentūra atliko pagal realią pareiškėjo sveikatos būklę. Teisėjų kolegija yra pažymėjusi, kad teismas (Komisija) yra kompetentingas patikrinti, ar nebuvo pažeistos teisės aktų nuostatos, o konkrečiai Kriterijų ir tvarkos aprašo ir kitos nuostatos, sprendžiant dėl pareiškėjo darbingumo (atitinkamai, dalyvumo) lygio, o taip pat, ar priimant ginčijamą aktą buvo laikytasi procedūrinių taisyklių, ar atsakovas veikė savo kompetencijos ribose (pvz., LVAT 2019 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1252-822/2019). Specialių mokslo žinių reikalaujantis medicinos srities klausimų sprendimas (diagnozių teisingumas ir pan.) nepatenka į administracinio teismo (Komisijos) kompetencijos ribas (pvz., LVAT 2013 m. kovo 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-22/2013, 2024 m. lapkričio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-883-552/2024).

Taigi, nagrinėjant ginčą dėl Sprendimo ir Sprendimo1 teisėtumo, Komisija vertina tai, ar pareiškėjos dalyvumo lygis buvo nustatomas laikantis teisės aktų reikalavimų, ar bazinis dalyvumas buvo tinkamai įvertintas, atsižvelgiant į visas dalyvumo lygiui įtaką darančias ligas, patologines būkles ir su tuo susijusius organizmo funkcijų sutrikimus, ar nustatant dalyvumo lygį dėl profesinės ligos buvo tinkamai vadovautasi Kriterijų ir tvarkos aprašo 5 priede nurodytais kriterijais, ar ginčijami sprendimai priimti laikantis pagrindinių procedūrų ir taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą, ar buvo atsižvelgta į pareiškėjos Skunde nurodytas aplinkybes, ar ginčijami administracinis aktas priimtas pagal kompetenciją, ar savo turiniu neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams.

Pažymėtina, jog atsakovė pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektams, todėl savo veikloje privalo vadovautis ir VAĮ nuostatomis. VAĮ 3 straipsnio 4 dalyje įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Vadovaujantis VAĮ 3 straipsnio 5 dalyje įtvirtintu išsamumo principu, viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.

Atitinkamai VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5–6 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime be kita ko turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai. Paminėtos VAĮ nuostatos reiškia, jog individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos. VAĮ įtvirtinta individualaus administracinio akto turiniui keliamų reikalavimų taisyklė yra bendroji taisyklė, kurios paprastai turi laikytis visi viešojo administravimo subjektai, priimdami individualius administracinius aktus pagal savo kompetenciją (LVAT 2021 m. gruodžio 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3014-968/2021).

Dėl Sprendimo teisėtumo

Byloje surinkti duomenys patvirtina, kad Sprendimų kontrolės skyrius, atlikdamas pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą, skirtingai nei Plungės teritorinis skyrius, kaip pagrindinę diagnozę nurodė *(duomenys neskelbtini)*, kadangi dėl šios ir susijusių ligų pagal TLK-10-AM kodus *(duomenys neskelbtini)* asmeniui diagnozuotas *(duomenys neskelbtini)*. Sveikatos būklė patvirtinta *(duomenys neskelbtini)* konsultacijos ir Siuntimo duomenimis. Komisija sutinka su atsakovės padaryta išvada, jog pagrįstai, kaip sunkiausias organizmo funkcinis sutrikimas, įvertinta diagnozė *(duomenys neskelbtini)*, o ne *(duomenys neskelbtini)*, kuri buvo vertinama Plungės teritorinio skyriaus. Gydytojo *(duomenys neskelbtini)* išraše nurodyta, jog *(duomenys neskelbtini)*. Atsakovė pagrindinei diagnozei taikė bazinio dalyvumo kriterijų 49.1 papunktį (lengvas judėjimo ir atramos sistemos ir (ar) vidaus organų funkcinis sutrikimas (*(duomenys neskelbtini)*), kurio skaitinė vertė – 0 balų. Minėtas kriterijus taikytinas, kai asmeniui diagnozuoti artritai ir sisteminės jungiamojo audinio

ligos (bazinio dalyvumo lygį lemia ligos, uždegimo aktyvumo laipsnis, gydant vaistais pagal patvirtintas ar įprastos praktikos gydymo metodikas ir medicininės reabilitacijos priemonėmis, judėjimo ir atramos aparato pokyčiai bei jų laipsnis ir vidaus organų funkcijų sutrikimo laipsnis). Objektyvus kriterijus nustatyti atitinkamą dalyvumo lygį pagal šią diagnozę yra funkcinis nepakankamumas, kuris nagrinėjamu *(duomenys neskelbtini)*. Taigi, šie objektyvūs duomenys patvirtina, jog pareiškėjos diagnozė *(duomenys neskelbtini)* sukelia tokius funkcinius sutrikimus, kurie lemia *(duomenys neskelbtini)*. Kadangi medicininiais dokumentais nėra patvirtinta *(duomenys neskelbtini)* sukelto vidutinio ar sunkaus judėjimo funkcinio sutrikimo, darytina išvada, jog atsakovė pagrįstai sprendė dėl bazinio dalyvumo kriterijaus 49.1 papunkčio taikymo ir pagrįstai šiai pagrindinei diagnozei pritaikė 0 balų. Atsakovė išsamiai paaiškino, kodėl negalėjo būti pritaikytas didesnės skaitinės vertės kriterijus – kadangi medicininiais dokumentais nepatvirtintas vidutinis judėjimo ir atramos sistemos ir (ar) vienos vidaus organų sistemos vidutinio laipsnio arba daugiau nei vienos vidaus organų sistemos lengvo laipsnio funkcinis sutrikimas (asmuo negali pakelti vidutinio sunkumo fizinių krūvių, atlikti nuolatinio tikslumo ir susitelkimo reikalaujančios veiklos), esant vidutiniam ligos aktyvumui arba klinikinei remisijai. Pagrindinės diagnozės reikšmė – 0 balų, dauginama iš koeficiento 39, tad pagrindinės diagnozės rezultatas yra 0 balų. Komisija, įvertinusi rašytinius įrodymus, sprendžia, jog atsakovė tinkamai įvertino pagrindinę diagnozę, procedūrinių pažeidimų nenustatyta.

Bylos medžiaga taip pat patvirtina, jog kaip gretutinės vertintos diagnozės *(duomenys neskelbtini)*, taip pat su šiomis ligomis susijusios diagnozės, kurios nulemia tuos pačius funkcinius sutrikimus, ir joms pritaikyti labiausiai funkcinio sutrikimo mastą ir pobūdį atitinkantys bazinio dalyvumo kriterijai.

Dėl diagnozės *(duomenys neskelbtini)* ir susijusių ligų *(duomenys neskelbtini)* (pastaba, skundžiamame Sprendime susijusių ligų kodai nurodyti *(duomenys neskelbtini)*, kurie įvertinti kartu su pagrindine diagnoze) atsakovė taikė bazinio dalyvumo kriterijų 13.1 papunktį, kuris taikomas, kai asmeniui diagnozuotas periferinės nervų sistemos, neuroraumeninės jungties ir raumenų ligos (taikomas tik vienas bazinio dalyvumo lygio nustatymo kriterijų I skyriaus 13 punkto papunktis arba tik vienas XIV skyriaus 51 punkto papunktis, atsižvelgiant į vyraujančią klinikinę ligos reiškimosi formą; reiškiasi bent vienos galūnės ar jos dalies motorikos, jutimų sutrikimais ir skausmais; išnaudojus gydymo galimybes, sutrikimai turi būti patvirtinti klinikiniais ir instrumentiniais tyrimais, gydytojų išvadomis. Raumenų jėgos vertinimas nuo 0 iki 5 balų Lovetto skale: 0 balų – nėra judesio, nėra raumens susitraukimo; 1 balas – nėra judesio, yra tik raumens susitraukimas; 2 balai – pilna judesio amplitudė, pašalinus gravitacijos jėgų veikimą; 3 balai – pilna judesio amplitudė, nugalint gravitacijos jėgas be pasipriešinimo; 4 balai – pilna judesio amplitudė, nugalint gravitacijos jėgas ir nedidelį pasipriešinimą; 5 balai – pilna judesio amplitudė, nugalint gravitacijos jėgas ir stiprų pasipriešinimą): *(duomenys neskelbtini)*. Gydytojo *(duomenys neskelbtini)* išraše nurodyta, jog *(duomenys neskelbtini)*. Komisijos vertinimu medicininiai dokumentai (*(duomenys neskelbtini)* išrašas ir Siuntimo duomenys) atitinka šį bazinio dalyvumo kriterijaus (13.1 papunkčio) taikymo pagrįstumą, todėl spręstina, jog atsakovė pagrįstai šią diagnozę įvertino pagal bazinio dalyvumo kriterijų 13.1 papunktį ir nustatė 0 balo įvertį. Komisijos vertinimu, Sprendime nurodytos susijusios diagnozės, kurios lemia tą patį funkcinį sutrikimą ir prie pagrindinės ligos ir prie minėtos diagnozės *(duomenys neskelbtini)*, nelaikytinas esminiu pažeidimu. Toks susijusių diagnozių netikslus nurodymas vertintinas kaip padaryta techninio pobūdžio klaida. Atsakovės atstovė posėdžio metu paaiškino, kodėl diagnozės *(duomenys neskelbtini)* negali būti vertinamos savarankiškai, nes sukelia tą patį funkcinį sutrikimą, todėl netinkamų ligos kodų nurodymas prie gretutinės diagnozės nevertintinas Sprendimo motyvacijos trūkumu.

Vertinant atsakovės veiksmus dėl gretutinės diagnozės *(duomenys neskelbtini)*, spręstina, jog atsakovė pagrįstai taikė bazinio dalyvumo kriterijų 40.1 papunktį, kuris taikytinas esant odos ir poodžio ligoms ir pažeidimams. Tuo atveju, kai *(duomenys neskelbtini)*, nustatomas 0 balų bazinis dalyvumas. Į bylą pateiktas *(duomenys neskelbtini)* išrašas ir Siuntimo duomenys patvirtina, jog pareiškėjai nustatyta *(duomenys neskelbtini)*. Duomenų, kad paskirtas gydymas neveiksmingas nurodyta nėra. Šios aplinkybės reiškia, jog asmeniui kasdien reikalinga *(duomenys neskelbtini)*, o tai atitinka bazinio dalyvumo kriterijų 40.1 papunkčio nuostatas pilna apimtimi.

Atsakovė pagrįstai taikė bazinio dalyvumo kriterijų 38.1 papunktį dėl diagnozės *(duomenys neskelbtini)*. Minėtas papunktis taikytinas esant *(duomenys neskelbtini)* sutrikimams. Tuo atveju, kai *(duomenys neskelbtini)*. Gydytojo *(duomenys neskelbtini)* išraše nurodyta, jog pareiškėjai diagnozuota *(duomenys neskelbtini)*. Kadangi šiais medicininiais duomenimis patvirtinama, jog pareiškėjai gydymas *(duomenys neskelbtini)*, spręstina, jog pareiškėjos sveikatos būklė dėl šio sutrikimo pagrįstai įvertinta 0 balų įverčiu.

Atsakovė, įvertinusi medicininius dokumentus dėl pareiškėjai diagnozuotos ligos *(duomenys neskelbtini)*, ir kitų susijusių diagnozių *(duomenys neskelbtini)*, sprendė, jog taikytinas bazinio dalyvumo kriterijų 26.1 papunktis, kuris taikomas kai *(duomenys neskelbtini)*. Tuo atveju, kai geriau matančios akies regėjimo aštrumas su korekcija – nuo 0,5 iki 1,0 ar geriau matančios akies regėjimo akipločio koncentrinis susiaurėjimas – 40 laipsnių ir daugiau nuo fiksacijos taško, kai blogiau matančios akies regėjimo aštrumas su korekcija – nuo 0,1 ir daugiau, ar blogiau matančios akies regėjimo akipločio koncentrinis susiaurėjimas – daugiau kaip 30 laipsnių nuo fiksacijos taško arba yra dalinis spalvų jutimo sutrikimas – Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedas numato 0 balų įvertį. *(duomenys neskelbtini)* išraše nurodyta, jog pareiškėjai diagnozuotas *(duomenys neskelbtini)*. Šie duomenys pilna apimtimi atitinka bazinio dalyvumo kriterijų 26.1 papunkčio nuostatas, todėl spręstina, jog ši gretutinė diagnozė įvertinta tinkamai.

Skundžiamame Sprendime prie kiekvienos gretutinės diagnozės vertinimo paaiškinta, kodėl šios diagnozės atveju netaikyti didesnę skaitinę vertę turintys bazinio dalyvumo kriterijai. Sprendime prie netaikytinų priskirta diagnozė *(duomenys neskelbtini)*, kadangi dėl šios ir susijusios ligos TLK-10-AM kodu *(duomenys neskelbtini)* asmeniui diagnozuota *(duomenys neskelbtini)*. Diagnozės TLK-10-AM kodais *(duomenys neskelbtini)* priskirtos prie nevertintų, kadangi šių diagnozių nulemti funkciniai sutrikimai neatitiko bazinio dalyvumo kriterijų reikalavimų. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.4 papunkčiu, apskaičiuotas asmens bazinis dalyvumas – 0 balų, todėl, remiantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 26 punktu, dalyvumo lygis pareiškėjai nenustatytas. Atsižvelgiant į šį pakartotinį vertinimą, Sprendimų kontrolės skyrius nusprendė nekeisti Teritorinio skyriaus sprendimo.

Toks imperatyvus reguliavimas dėl gretutinių diagnozių nustatytas Kriterijų ir tvarkos apraše ir atsakovė negali plečiamai aiškinti medicininių dokumentų ir spręsti, jog sveikatos būklė, kurią patvirtina medicininiai dokumentai, atitinka kitokį, asmeniui palankesnį bazinio dalyvumo kriterijų. Šiame kontekste atkreiptinas dėmesys, jog LVAT yra išaiškinęs, kad viešojo administravimo subjektų, skirtingai nei privačių asmenų, veikloje taikomas principas „viskas, kas aiškiai nėra leista, yra draudžiama“. Tad viešojo administravimo subjekto atlikti viešojo administravimo veiksmai, viršijant jam suteiktus įgaliojimus, taip pat ir individualių administracinių aktų leidimas, viršijant suteiktą kompetenciją, yra neteisėti (pvz., 2010 m. vasario 1 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A^{756}-35/2010, 2015 m. gruodžio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1217-602/2015, 2023 m. kovo 1 d. nutartis byloje Nr. eA-100-1188/2023). Remiantis nurodyta LVAT praktika atsakovė neturėjo nei teisinio, nei faktinio pagrindo pareiškėjai palankesne linkme interpretuoti bazinio dalyvumo kriterijus ir skirti didesnius balus, nei imperatyviai nustatyta minėtame Kriterijų ir tvarkos apraše.

Byloje surinkti įrodymai patvirtina atsakovės padarytos išvados nevertinti *(duomenys neskelbtini)* diagnozių, kadangi šios diagnozės neatitinka Kriterijų ir tvarkos aprašo bazinio dalyvumo kriterijų atitinkamų dispozijų, teisingumą. Gydytojo *(duomenys neskelbtini)* nurodyta, jog nustatyta *(duomenys neskelbtini)*. Diagnozė *(duomenys neskelbtini)* nėra įtraukta į Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedą, todėl negalėjo būti vertinama. Diagnozė *(duomenys neskelbtini)* negalėjo būti vertinama, nes pagal gydytojo *(duomenys neskelbtini) – (duomenys neskelbtini)*, o bazinio dalyvumo kriterijaus 55.5.1 papunktis gali būti taikomas tik tuo atveju, kai kelio sąnario judesio amplitudė 90 laipsnių ir (ar) II laipsnio kontraktūra. Tokių duomenų byloje nėra. Taip pat bazinio dalyvumo kriterijų 53.1.1 papunktis negalėjo būti taikomas dėl diagnozės *(duomenys neskelbtini)*, kadangi gydytojo *(duomenys neskelbtini)* konsultacijos duomenimis nenustatytas *(duomenys neskelbtini)*.

Komisija, įvertinusi skunde pareiškėjos nurodytus ir posėdžio metu išsakytus argumentus, daro išvadą, kad byloje nėra pateikta duomenų, kad atsakovė, pakartotinai atlikdama pareiškėjos dalyvumo lygio vertinimą, būtų netinkamai nustačiusi pagrindinę ar gretutines diagnozes ar

neįvertinusi medicininių dokumentų. Skundžiamame Sprendime kiekvienos diagnozės taikymas ar netaikymas dalyvumo lygiui nustatyti yra pagrįstas tinkama teisės norma. Komisija iš esmės neprivalo pasisakyti, ar medicininių kriterijų vertinimą Agentūra atliko pagal realią pareiškėjos sveikatos būklę. Įvertinant šiuos kriterijus teisės taikymo požiūriu, jie gali būti paneigti ar jais gali būti suabejota tik tais atvejais, kai byloje būtų pateiktos kitos specialistų išvados, neatitinkančios jau nustatytų. Kitokių specialistų pagrįstų medicininių išvadų, nei buvo nustatytos atsakovės nagrinėjamoje administracinėje byloje, nėra. Abejoti administracinėje byloje esančiais išrašais iš medicininių dokumentų ir pareiškėjai atliktų ir medikų aprašytų tyrimų duomenimis Komisija neturi jokio pagrindo.

Atsižvelgiant į tai, kad bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų, atsakovė turėjo teisinį ir faktinį pagrindą vadovaudamasi Kriterijų ir tvarkos aprašo 22.4 papunkčiu, nepildyti Klausimyno, todėl procedūrinių pažeidimų dėl jo nepildymo nenustatyta.

Komisija sutinka su atsakovės argumentais, kad Agentūra kiekvieno vertinimo metu dalyvumo lygį nustato iš naujo, vadovaudamasi jai pateiktais medicininiais ir kitais dokumentais (siuntimo duomenimis, išrašais iš medicininių dokumentų, instrumentinių, laboratorinių ir kitų tyrimų duomenimis, ir t.t.) ir nėra susaistyta ankstesnių vertinimų metu padarytomis išvadomis. Nei Agentūra, nei Komisija negali asmenims diagnozuoti susirgimų, keisti gydančių specialistų nustatytų diagnozių ar spręsti kitokius, su gydymo procesu susijusius klausimus kitaip, nei jie užfiksuoti medicininiuose dokumentuose. Galiojantis teisinis reglamentavimas suponuoja galimą asmens dalyvumo lygio kitimą priklausomai nuo jo sveikatos būklės atitinkamu laikotarpiu, tačiau kiekvienu atveju asmens sveikatos būklė nustatoma pagal gydytojų specialistų pateiktas išvadas. Nagrinėjamu atveju pareiškėja tokio pobūdžio (medicininio) įrodymų, kurie patvirtintų jos teiginius, kad skundžiamo Sprendimo priėmimo metu pareiškėjos sveikatos būklė atitiko kitus Kriterijų ir tvarkos apraše nustatytus kriterijus dėl sveikatos sutrikimų, atitinkančių kitokį, nei atsakovės Agentūros nustatytą, dalyvumo lygį bei paneigtų atsakovės padarytas išvadas, nepateikė. Kaip minėta, norint įvertinti duomenis iš medicinos srities, reikia pritaikyti ir specialias mokslo žinias iš medicinos srities. Pareiškėjai norint paneigti specialistų, turinčių reikiamų žinių šioje srityje, išvadų pagrįstumą, turėtų būti naudojami tokio pat pobūdžio įrodymai. Kadangi pareiškėja tokių įrodymų (medicinos specialistų išvadų, ekspertizių aktų ir kt.), kurie paneigtų padarytas išvadas, Komisijai nepateikė, nagrinėjamu atveju nėra nei faktinio, nei teisinio pagrindo pareiškėjos skundą dėl Sprendimo panaikinimo laikyti pagrįstu.

Atkreiptinas dėmesys, jog pasikeitus sveikatos būklei (pareiškėja ir posėdžio metu patvirtino, jog planuojamos dar dvi operacijos), ji turi teisę kreiptis į gydantį gydytoją dėl naujo siuntimo į Agentūrą ir medicininių dokumentų parengimui, siekiant įvertinti dalyvumo lygį.

Komisija, atsižvelgusi į byloje nustatytas aplinkybes, ginčo klausimą reglamentuojančius teisės aktus, daro išvadą, kad skundžiamas Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus *(data neskelbtina)* sprendimas Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl dalyvumo lygio“ priimtas laikantis teisės aktais nustatytų pagrindinių procedūrų ir taisyklių, įvertintos visos aplinkybės, skundžiamas Sprendimas pagrįstas teisės aktais, pareiškėjos dalyvumo lygio vertinimas buvo atliktas pagal byloje esančius dokumentus, Sprendimas savo turiniu neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams. Komisijos vertinimu, skundžiamame Sprendime atsakovė pateikė pakankamai išsamius motyvus, kaip vertino pareiškėjos dalyvumo lygį ir kokią reikšmę vertinimui turėjo Siuntime į Agentūrą nurodytos pareiškėjai diagnozuotos ligos ir gydytojų specialistų nustatyti organizmo funkciniai sutrikimai, kuriuos patvirtina byloje pateikti medicininiai dokumentai, išsamiai paaiškinta, kodėl nevertintos tam tikros diagnozės, jų nevertinimas pagrįstas tiek teisės normomis, tiek faktinėmis aplinkybėmis.

Dėl Sprendimo1 teisėtumo

Byloje surinkti rašytiniai įrodymai patvirtina, jog atsakovė atliko pakartotinį pareiškėjos dalyvumo lygio dėl profesinės ligos vertinimą. Pakartotinis vertinimas atliktas pagal Akte nurodytas diagnozes: *(duomenys neskelbtini)*, dėl kurios ir susijusių ligų pagal TLK-10-AM kodus *(duomenys neskelbtini)* asmeniui diagnozuoti *(duomenys neskelbtini)*. Šias faktines aplinkybes dėl pareiškėjos sveikatos būklės ir sukeltų funkcinių sutrikimų patvirtina į bylą pateikti medicininiai dokumentai: *(duomenys neskelbtini)* konsultacijos, Akto ir Siuntimo duomenys. Minėtame neurologo atsakyme į

siuntimą nurodyta, jog *(duomenys neskelbtini)*. Diagnozei taikytas Kriterijų ir tvarkos aprašo 5 priedo 14.2 papunkčio kriterijus, kuris taikytinas, kai asmeniui diagnozuotos periferinės nervų sistemos, neuroraumeninės jungties ir raumenų ligos (vertinant vertebrogenines neurologines ligas, taikomas tik vienas bazinio dalyvumo nustatymo kriterijų 14 punkto papunktis arba tik vienas 78 punkto papunktis, atsižvelgiant į vyraujančią klinikinę ligos reiškimosi formą; reiškiasi bent vienos galūnės ar jos dalies motorikos, jutimų sutrikimais ir skausmais; išnaudojus gydymo galimybes, sutrikimai turi būti patvirtinti klinikiniais ir instrumentiniais tyrimais, gydytojų išvadomis; raumenų jėga vertinama pagal Lovetto skalę). Pareiškėjos atžvilgiu pritaikytas kriterijus, numatytas minėto Aprašo 5 priedo 14. 2 papunktyje, kuris taikomas, kai visos galūnės raumenų jėga – 4 balai, sutrikę jutimai, parestezijos, susilpnėję sausgyslių ir antkaulių refleksai ar plaštakos jėga – 2–3 balai, pėdos jėga – 0–2 balai, kriterijaus skaitinė vertė – *(duomenys neskelbtini)* procentų. Kadangi medicininiuose dokumentuose nurodyti funkciniai sutrikimai dėl minėtos diagnozės atitinka Kriterijų ir tvarkos aprašo 5 priedo 14.2 papunkčio nuostatas (*(duomenys neskelbtini)*), spręstina, jog atsakovė pagrįstai taikė šio papunkčio nuostatas ir tinkamai apskaičiavo netekto dalyvumo procentus. Kaip pagrindinį funkcinį sutrikimą stiprinantis sutrikimas vertinta diagnozė kodu *(duomenys neskelbtini)*, nes dėl šios ir susijusios ligos pagal kodą *(duomenys neskelbtini)*, asmeniui diagnozuotas *(duomenys neskelbtini)*. Sveikatos būklė patvirtinta *(duomenys neskelbtini)*, Akto ir Siuntimo duomenimis. Diagnozei taikytas Kriterijų ir tvarkos aprašo 5 priedo 78.2.2.1 papunkčio kriterijus (*(duomenys neskelbtini)*), kriterijaus skaitinė vertė – *(duomenys neskelbtini)* procentai. Teisinis reguliavimas nenumato, kokiais kriterijais remiantis nustatoma, kad *(duomenys neskelbtini)*. Pagrindu sprendžiant dėl dominuojančių vidutinių judesių apribojimo atsakovė taikė ankstesnės Kriterijų ir tvarkos aprašo redakcijos 1 priedo 80.2.2 papunktyje pateiktas *(duomenys neskelbtini)*. *(duomenys neskelbtini)*išraše aiškiai nurodytos *(duomenys neskelbtini)*. Tokie duomenys atitinka ankstesnės Kriterijų ir tvarkos redakcijos 5 priedo *(duomenys neskelbtini)* (tuo metu galiojančios redakcijos 80.2.2.1 papunktis). Darytina išvada, jog atsakovė remdamasi medicininiais dokumentais pagrįstai sprendė, jog *(duomenys neskelbtini)* yra nedidelė. Komisija, įvertinusi į bylą pateiktus įrodymus, sprendžia, jog pagrįstai skundžiamu Sprendimu1 nuspręsta nustatyti *(duomenys neskelbtini)* procentų dalyvumo lygį ir *(duomenys neskelbtini)* procentų netekto dalyvumo lygį dėl profesinės ligos nuo *(data neskelbtina)* neterminuotai (Kriterijų ir tvarkos aprašo 34, 36 punktai).

Komisijos vertinimu, Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, atlikdamas pakartotinį vertinimą dėl profesinės ligos, tinkamai vykdė teisės aktais jam priskirtas funkcijas, veikė taip, kaip turėjo veikti viešojo administravimo subjektas, laikėsi įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų. Skundžiamą Sprendimą1 priėmė tinkamas viešojo administravimo subjektas pagal teisės aktuose jam nustatytą kompetenciją, skundžiamame Sprendime1 nurodyta tinkama jo apskundimo tvarka. Komisija sprendžia, kad skundžiamas Sprendimas1 atitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje įtvirtintus administraciniams sprendimams keliamus reikalavimus, priimtas nepažeidžiant VAĮ 3 straipsnyje įtvirtinto įstatymo viršenybės principo, todėl nėra nei teisinio, nei faktinio pagrindo pripažinti Sprendimą1 neteisėtu ir jį panaikinti. Pareiškėja skunde nenurodė aplinkybių ir nepateikė jas pagrindžiančių įrodymų, kurie paneigtų atliktą vertinimą ir priimto Sprendimo1 išsamumą ar pagrįstumą, todėl skundžiamas Sprendimas1 laikomas teisėtu, o pareiškėjos skundas šioje dalyje taip pat atmestinas kaip nepagrįstas.

Netenkinus reikalavimų dėl Sprendimo ir Sprendimo1 panaikinimo, nėra pagrindo tenkinti ir išvestinio skundo reikalavimo dėl įpareigojimo atlikti veiksmus, t. y. įpareigoti atsakovę atlikti pakartotinį dalyvumo lygio ir dalyvumo lygio dėl profesinės ligos vertinimą.

Dėl medžiagos pripažinimo nevieša

Atsakovė atsiliepimu prašo priimti sprendimą dėl visų prie bylos pridėtų dokumentų neviešinimo ir leisti susipažinti tik proceso šalims ar jų teisėtiems atstovams. Komisijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenumato teisės pripažinti nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) nevieša. Pagal įstatymo analogiją vadovaujamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad priimdamas viešame teismo posėdyje sprendimą byloje arba nutartį nutraukti bylą ar skundą (prašymą, pareiškimą) palikti nenagrinėtą arba gavęs prašymą susipažinti su bylos medžiaga, teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia

apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis.

Komisija, įvertinusi tai, kad didžiąją bylos medžiagos dalį sudaro specialių kategorijų asmens duomenys, susiję su asmens sveikata, siekiant apsaugoti informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, atsižvelgdama į atsakovės prašymą, visą nagrinėjamos bylos medžiagą pripažįsta nevieša, neteikiant jos susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Nustatytų teisinių ir faktinių aplinkybių pagrindu, pareiškėjos skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos X.Y. skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus *(data neskelbtina)* sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl dalyvumo lygio“ ir *(data neskelbtina)* sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl dalyvumo lygio dėl profesinės ligos“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus atmesti kaip nepagrįstą.

Visą bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė Laura Bernikienė

Komisijos nariai Marina Adomaitė

Evaldas Ambrozaitis